

Odszkodowanie za naruszenia prawa konkurencji

Private enforcement w akcji

Poradnik dla firm poszkodowanych przez
antykonkurencyjne praktyki:

— kontrahentów,

— konkurentów.

Firmy, które zawierają niedozwolone porozumienia, mogą zostać ukarane finansowo przez prezesa UOKiK.

Co jednak z innymi uczestnikami rynku, którzy z tego powodu ponieśli szkodę?

Jeśli w wyniku nielegalnych działań konkurentów:

**płaciłeś za towar więcej niż wynosi
cena rynkowa albo**

straciłeś udziały z rynku

możesz dochodzić odszkodowania w sądzie.

Chcesz sprawdzić swoje opcje?

Przeczytaj nasz poradnik!

Na kolejnych stronach dowiesz się:

- jakie naruszenia prawa konkurencji mogą wyrządzić szkodę,
- jak wyliczyć szkodę antymonopolową,
- jakie są praktyczne przykłady szkód antymonopolowych,
- skąd wiedzieć, że poniosłeś szkodę antymonopolową,
- co zwiększy Twoje szanse w sporze o odszkodowanie,
- jakie są sądowe i pozasądowe sposoby dochodzenia odszkodowania,
- jak możemy Ci pomóc.

Czytaj dalej i wykorzystaj prawo konkurencji do praktycznych działań.

Jakie naruszenia prawa konkurencji mogą wyrządzić szkodę?

Dwa główne obszary to: zmowy cenowe i praktyki wykluczające stosowane przez podmioty dominujące.

1. Zmowy cenowe

Ich uczestnicy zobowiązują się do sprzedawania produktów po ściśle określonej cenie (lub po cenie minimalnej) albo informują się o planowanych promocjach. Celem takich działań są dodatkowe zyski – wyższe niż gdyby rywalizowali ze sobą. W efekcie kontrahenci lub konsumenci muszą płacić cenę wyższą niż rynkowa.

Kiedy mogłeś ponieść szkodę?

Jeśli byłeś lub jesteś **kontrahentem** uczestnika takiej zmowy.

Jakie naruszenia prawa konkurencji mogą wyrządzić szkodę?

2. Praktyki wykluczające

Chodzi o nielegalne praktyki stosowane przez podmioty dominujące w celu wyeliminowania konkurentów (lub co najmniej zaszkodzenia im). Na przykład: stosowanie cen drapieżnych (dumpingowych), bezzasadnie odmawianie dostaw lub świadczenia usług albo żądanie wyłączności dostaw od kontrahentów.

Kiedy mogłeś ponieść szkodę?

Jeśli byłeś lub jesteś **konkurentem** podmiotu posiadającego pozycję dominującą albo taki podmiot **odmówił Ci sprzedaży** swojego towaru lub usługi.

Jak wyliczyć szkodę antymonopolową?

Jeśli padłeś ofiarą zmowy cenowej

Twoją szkodą będzie przede wszystkim **różnica pomiędzy ceną, którą zapłaciłeś nieuczciwemu kontrahentowi a ceną rynkową tego towaru.**

Prawdopodobnie miało to konsekwencje dla rozwoju Twojego biznesu – na przykład kupiłeś trzy samochody ciężarowe zamiast czterech albo utraciłeś część klientów. W rezultacie zarobiłeś mniej niż zarobiłbyś gdyby Twój kontrahent nie zawarł nielegalnego porozumienia z konkurentami.

Jak wyliczyć szkodę antymonopolową?

Jeśli padłeś ofiarą praktyk wykluczających

Twoją szkodą będą **utracone korzyści** (utracone zyski lub dodatkowe wydatki). Podobna sytuacja będzie mieć miejsce, gdy dostawca będący dominantem bezpodstawnie odmówił Ci sprzedaży towaru.

Dodatkowo, mogłeś ponieść szkodę w postaci **inwestycji w celu wejścia na rynek** (nadmiernym kosztem lub zakończonego niepowodzeniem).

Przykłady szkód antymonopolowych

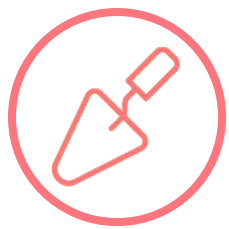

Zmowa producentów ciężarówek skutkuje **wyższą ceną ich zakupu dla firm transportowych oraz wyższymi cenami usług logistycznych** (np. transport towarów do centrów logistycznych sieci handlowych).

Zmowa producentów kawy może spowodować szkodę antymonopolową po stronie restauracji, kawiarni, przewoźników kolejowych czy sieci handlowych. Szkoda polega na **konieczności zapłaty ceny wyższej niż rynkowa**, a także na **utraconych korzyściach** (a więc klientach, którzy nie kupili kawy, ponieważ była za droga).

Przykłady szkód antymonopolowych

Zmowa producentów cementu będzie oznaczać **wyższe ceny zakupu tego produktu**. Tutaj poszkodowanymi mogą być w szczególności markety budowlane, deweloperzy czy firmy budowlane.

Zmowa dealerów samochodowych, którzy odmawiają sprzedaży, odsyłają do innego dystrybutora lub informują, że „nie uczestniczą w konkursie ofert” może dotknąć firmy, które nabywają samochody “na firmę” (w tym firmy taksówkarskie i carsharingowe). Prawdopodobnie **zapłacą wyższą cenę za ten produkt**, ponieważ dystrybutorzy zdecydowali się nie rywalizować o rynek niższą ceną.

Skąd wiedzieć, że poniosłem szkodę antymonopolową?

Śledź komunikaty prasowe UOKiK

Prezes UOKiK informuje w nich o wydaniu decyzji w sprawach praktyk ograniczających konkurencję. **Prawomocna decyzja bardzo ułatwi uzyskanie odszkodowania w sądzie.** Dodatkowo, UOKiK często wskazuje, które branże mogły ponieść szkodę.

Obserwuj rynek, zachowania konkurentów i kontrahentów

Jeśli zauważysz nietypowe zachowania (na przykład odmowa dostaw, pomimo, że rynek rośnie albo nietypowy, nagły wzrost cen) – może być to sygnał zmowy.

Obserwuj nasz profil na LinkedIn

Często dzielimy się wiedzą o postępowaniach i decyzjach oraz szansach na uzyskanie odszkodowania.

— Co zwiększy szanse na zwycięstwo w sporze o odszkodowanie?

Prawomocne rozstrzygnięcie stwierdzające naruszenie prawa konkurencji

Da Ci uprzywilejowaną pozycję, ponieważ **sąd będzie związany ustaleniami UOKiK** co do naruszenia prawa oraz winy Twojego konkurenta lub kontrahenta.

Czas, kiedy poniosłeś szkodę

Jeżeli nastąpiło to po **27 czerwca 2017 r.** – masz większe szanse na wygraną w sporze. Do szkód poniesionych przed tą datą stosuje się tylko niektóre ułatwienia dowodowe wynikające z przepisów prawa konkurencji.

Co zwiększy szanse na zwycięstwo w sporze o odszkodowanie?

Brak przedawnienia żądania

Nie powinieneś zbyt długo zwlekać z pozwaniem sprawcy szkody. Masz na to **trzy lub pięć lat*** od końca roku, w którym organ ochrony konkurencji wydał prawomocne rozstrzygnięcie stwierdzające naruszenie.

Dowody szkody

Na przykład **faktury** dokumentujące zakup towaru w okresie oznaczonym w decyzji stwierdzającej znowelizowaną cenową, **korespondencja e-mail** z dostawcami, wewnętrzne **analizy**.

* Zobacz "Informacje ogólne" na ostatniej stronie poradnika.

Sądowe i pozasądowe sposoby dochodzenia odszkodowania

Przepisy dotyczące odszkodowań za naruszenie prawa konkurencji dają Ci prawo dochodzenia odszkodowania przed sądem oraz przewidują rozwiązania ułatwiające udowodnienie prawa do odszkodowania.

Nie jest to jednak jedyna droga. Jeśli nie chcesz iść do sądu, możesz skorzystać z innych metod dochodzenia odszkodowania.

Private enforcement daje szereg możliwości:

— postępowanie sądowe,

— pozew zbiorowy,

— ugoda,

— negocjacje (np. w ramach „odszkodowania” rabat na kolejne zamówienie),

— postępowanie arbitrażowe.

Chętnie Ci pomożemy

Podejrzewasz, że mogłeś paść ofiarą nieuczciwej, antykonkurencyjnej praktyki?

Chętnie pomożemy Ci ocenić szanse w sporze o odszkodowanie, zebrać niezbędne dokumenty i zapewnimy wsparcie w postępowaniu sądowym.

Chcesz wiedzieć więcej?

Skontaktuj się z nami:

Jakub Sadurski

jakub.sadurski@affre.pl

Mateusz Restel

mateusz.restel@affre.pl

Private enforcement: informacje ogólne

Organami ochrony konkurencji są:

w Polsce - prezes UOKiK, który wydaje decyzje stwierdzające naruszenie prawa konkurencji, oraz sądy: Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Sąd Apelacyjny;

w Unii Europejskiej - Komisja Europejska i Trybunał Sprawiedliwości UE.

Jeżeli przedsiębiorca zaskarży decyzję stwierdzającą naruszenie prawa konkurencji do sądu – wydanie prawomocnego wyroku będzie dla Ciebie kluczową datą. Od końca roku, w którym organ wydał prawomocną decyzję, biegnie 3-letni lub 5-letni termin przedawnienia żądania odszkodowania. Jest to czas, w którym powinieneś wystąpić do sądu, aby uzyskać odszkodowanie.

Termin 3-letni dotyczy szkód, które poniosłeś przed 27 czerwca 2017 r. Niezależnie od tego, prawo do dochodzenia odszkodowania wygasa po upływie 10 lat od powstania szkody.